

Nr 664

Av herr **Gustafsson** i Kårby m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 42, angående statlig kreditgaranti för anordnande av auktionslokaler för trädgårdsprodukter, m. m.

(Lika lydande med motion nr 559 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 42 föreslås, att statliga lånegarantier skall på vissa angivna grunder lämnas för lån till anordnande av auktionslokaler för trädgårdsprodukter. Detta skall möjliggöras genom att bestämmelserna om statliga garantier för lån till uppförande av lagerhus får en sådan utformning, att de även blir tillgängliga för auktionshallar för trädgårdsprodukter.

Vi finner det för vår del angeläget, att statsmakterna understöder den ekonomiska föreningsbildning, som pågår inom trädgårdsnäringsen. Liksom Kungl. Maj:t anser vi, att detta med fördel kan ske genom statliga kreditgarantier.

Samtidigt som vi med tillfredsställelse hälsar förslaget om statliga lånegarantier för anordnande av auktionslokaler, vill vi dock starkt understryka angelägenheten av att sådana garantilån även kommer de föreningar till del, som bedriver försäljning genom trädgårdscentraler. I likhet med trädgårdsnäringsutredningen vill vi framhålla, att hur betydelsefullt auktionssystemet än kan bli för trädgårdsnäringsen kommer det dock att finnas stora områden, där försäljningen måste ske i andra former. Auktionssystemet kräver ett så betydande produktionsunderlag, att det med fördel kan tillämpas endast i de allra största produktionsområdena. I övriga områden, där producentkooperativa försäljningsföreningar kan bildas, kommer verksamheten att bedrivas i form av trädgårdscentraler, vilka också har den fördelen, att investeringskostnaderna blir betydligt lägre än för auktionshallar. Medan för närvarande fyra fruktpackeriföreningar och fem trädgårdscentraler är i verksamhet, har hittills endast en auktionshall uppförts. Som förhållandena är i dag torde det endast vara på ytterligare några få platser som auktionssystemet med fördel skulle kunna tillämpas. När trädgårdsnäringsens ekonomiska försäljningsorganisation blir helt utbyggd, torde alltså försäljning genom trädgårdscentraler komma att tillämpas på betydligt fler platser än vad auktionssystemet kommer att göra.

Erfarenheterna från Norge visar att denna kombination med auktionshallar och trädgårdscentraler är till fördel för både producenter och kon-

sumenter. Det skulle därför vara rimligt och rättvist, om trädgårdscentralerna fick samma stöd som auktionshallarna. Om så icke sker lämnas större delen av landet utan möjligheterna till den stimulans, som ytterst avses med det statliga stödet på detta område, nämligen att genom åstadkommande av rationalisering i försäljningsledet bereda konsumenterna bästa tänkbara produkter till så billiga priser som möjligt.

Trädgårdsnäringsutredningen har i det delbetänkande, som ligger till grund för propositionen, framhållit angelägenheten av att även på annat sätt än genom stöd åt auktionsförfarandet främja en koncentration och rationalisering av försäljningen av trädgårdsprodukter. På nuvarande stadium av arbetet har utredningen emellertid icke varit beredd att ta ställning till frågan om utformningen av detta stöd men förklarat sig avse återkomma härtill, så snart den genom olika undersökningar erhållit ett tillräckligt bedömningsunderlag. Med anledning av att ett flertal remissinstanser starkt understrukt det berättigade i att även trädgårdscentraler erhåller statliga kreditgarantier, har departementschefen uttalat, att ett ställningstagande i denna fråga fordrar en mera fullständig utredning rörande bl. a. distributionsvägarna för trädgårdsprodukter och de framtida lämpligaste distributionsvägarna. Departementschefen har förklarat som sin avsikt att återkomma till spörsmålet, sedan trädgårdsnäringsutredningen avgivit sina slutliga förslag i ämnet.

Det hade enligt vår mening varit att föredraga, att man nu kunnat införa statliga kreditgarantier samtidigt för både auktionshallar och trädgårdscentraler. Då detta inte kan anses möjligt i följd av att frågan om trädgårdscentralerna ännu inte övervägts av utredningen, synes det oss dock nödvändigt, att nämnda fråga snarast upptages till prövning. Det är enligt vår mening angeläget, att vid den pågående trädgårdsnäringsutredningen förtursrätt ges åt frågan om statliga kreditgarantier för trädgårdscentraler och att förslag i denna fråga skyndsamt avlämnas som delförslag på samma sätt som skett beträffande förslaget om kreditgarantier för auktionshallar.

Kreditgarantierna för auktionshallar skall enligt propositionen lämnas inom ramen för garantier för kredit till uppförande av lagerhus m. m. för jordbruksändamål. Med hänsyn till det lånebehov, som kan bedömas föreligga i samband med utbyggnaden av auktionssystemet i Sverige, borde enligt trädgårdsnäringsutredningens uppfattning den ifrågavarande totala garantiramen höjas från 4 milj. kronor till lägst 6 milj. kronor. Departementschefen har emellertid utan angivande av motivering föreslagit den totala garantiramen till 5 milj. kronor. Det är enligt vår mening nödvändigt, att ifrågavarande ram fastställs till 6 milj. kronor i överensstämmelse med trädgårdsnäringsutredningens bedömning.

Med hänvisning till det ovan anförda får vi hemställa,
att riksdagen vid behandling av propositionen nr 42 måtte

anhålla hos Kungl. Maj:t om att vid pågående trädgårdsnäringsutredning frågan om statliga kreditgarantier till producentkooperativa föreningar för anordnande av trädgårdscentraler för försäljning av trädgårdsprodukter måtte prövas med förtursrätt, så att delförslag i frågan kan framläggas skyndsamt för behandling av Kungl. Maj:t och riksdagen, samt

medgiva att under budgetåret 1961/62 statlig kreditgaranti må beviljas för lån avseende uppförande av lagerhus m. m. för jordbruksändamål intill ett belopp av 6 000 000 kronor.

Stockholm den 28 februari 1961

Einar Gustafsson
i Kärby

Emil Elmwall

Harry Wahrendorff

Karl Björkänge

Harald Johnsson
i Skoglösa

Erik Grebäck

Fritz Börjesson
i Glömminge